

არასრულწლოვნის ქონების განკარგვის სამართლებრივი ჩარჩო საქართველოში:
სასამართლო კონტროლი და ბავშვის საუკეთესო ინტერესის დაცვის პრინციპი

ნინო ლემონჯავა

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სამართლის ფაკულტეტზე მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად*

კერძო (ბიზნეს) სამართლის სამაგისტრო პროგრამა

კურსის ხელმძღვანელი: თამარ ტატანაშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2026

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ნინო ლემონჯავა

18.06.2026“

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომი ეხება საქართველოსა და საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით არასრულწლოვნის ქონების განკარგვის სამართლებრივ რეგულირებას, სასამართლო კონტროლის მექანიზმებსა და ბავშვის საუკეთესო ინტერესის დაცვის პრინციპის განხორციელებას პრაქტიკაში. კვლევის მიზანია საქართველოს კანონმდებლობის, საერთაშორისო სტანდარტებისა და სასამართლო პრაქტიკის ანალიზის საფუძველზე შეფასდეს, რამდენად ეფექტიანად არის არასრულწლოვნის ქონებრივი უფლებები უზრუნველყოფილი და როგორ იცავს არსებული სამართლებრივი მექანიზმები ბავშვის საუკეთესო ინტერესებს.

ნაშრომში განხილულია არასრულწლოვნის ქონებრივი უფლებების სამართლებრივი საფუძვლები, საკუთრების წარმოშობისა და ქონების განკარგვის წესები და შეზღუდვები, მშობლის, მეურვისა და სხვა კანონიერი წარმომადგენლების უფლებამოსილების ფარგლები. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა 2019 წლის საკანონმდებლო ცვლილებებს, რომლებმაც არასრულწლოვნის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონების განკარგვა სასამართლოს წინასწარ თანხმობას დაუქვემდებარა. კვლევა ეფუძნება სამართლებრივი ანალიზის, შედარებით-სამართლებრივი და დოქტრინალური კვლევის მეთოდებს.

კვლევის შედეგად დადგინდა, რომ სასამართლო კონტროლი მნიშვნელოვან გარანტიას წარმოადგენს არასრულწლოვნის ქონებრივი ინტერესების დასაცავად, თუმცა პრაქტიკაში კვლავ არსებობს გარკვეული გამოწვევები, რომლებიც დაკავშირებულია ბავშვის საუკეთესო ინტერესის შეფასების კრიტერიუმებთან და სამართლებრივი მექანიზმების ეფექტიანობასთან. ნაშრომში წარმოდგენილია შესაბამისი დასკვნები და რეკომენდაციები სამართლებრივი რეგულაციისა და პრაქტიკის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით.

საკვანძო სიტყვები: არასრულწლოვანი, ქონებრივი უფლებები, სასამართლო კონტროლი, ბავშვის საუკეთესო ინტერესი, კანონიერი წარმომადგენელი, ბავშვის უფლებები.

Abstract

The present paper examines the legal framework governing the disposal of a minor's property in Georgia, the mechanisms of judicial control, and the practical implementation of the principle of the best interests of the child. The aim of the study is to assess the effectiveness of protecting of minors' property rights within the Georgian legal system through the analysis of national legislation, international legal standards, and judicial practice.

The paper discusses the legal foundations of minors' property rights, the regulation of property acquisition, the rules and restrictions related to property disposal, and the scope of authority of parents, guardians, and other legal representatives. Particular attention is paid to the 2019 legislative amendments, which introduced mandatory prior court approval for the disposal of immovable property owned by a minor. The research is based on legal analysis, comparative legal research, and doctrinal methodologies.

The study demonstrates that judicial control serves as an important safeguard for the protection of a minor's property interests. However, several practical challenges remain, particularly regarding the assessment of the best interests of the child and the effectiveness of existing legal mechanisms. Finally, the paper offers conclusions and recommendations aimed at improving both legal regulation and judicial practice in this field.

Keywords: minor, property rights, judicial control, best interests of the child, legal representative, children's rights.